

Bismillahirrahmanirrahim

Aile Sözleşmesi

Önsöz

Aile; insanın yetişmesi, neslinin hayatta kalması ve devamlılığının beşiğidir. Günümüzde insanlık aleminin aile bağlarının ve değerlerinin muhafazasına ve güçlenmesine, bu yapının dağılma ve kaybolmaktan korunmasına ciddi anlamda ihtiyacı vardır.

Aile; günümüzde büyük tehlikelere maruz olarak, hatta bu yapının artık çökmesine sebep olacak boyutta her cihetten büyük meydan okumalarla karşı karşıyadır.

İnsanlar arasındaki temel kültürel ve medeni ilişkiler ekseninde sosyal hayatımıza negatif sonuçlarını yansıtan uluslararası sözleşme ve anlaşmalar ile getirilen yasal düzenlemeler, özellikle İslam toplumlarında dini kültürün yücelttiği bir kavram olan aile kurumunun gücünü muhafaza eden ahlaki değerleri ve kuralları da tehdit etmektedir.

Bu sözleşme, İslam dininin de teyit ettiği esaslar çerçevesinde insan fıtratı, semavi dinler ve Birleşmiş Milletler sözleşmesinin saygı duyduğu genel kabuller ve kültür çeşitliğiyle uyumlu bir metin ortaya koymaktadır.

Birinci Fasıll: Aile Kavramı ve Hedefleri

1. Madde: Aile Kavramı

Aile; kadın ve erkekten oluşan iki tarafın kendi rızalarıyla oluşturdukları ve tarafları birbirine adalet, ihsan, istişare, sevgi, merhamet ve işbirliğine dayalı dini temeli olan evlilik sözleşmesi ile bağlayan sosyal bir birimdir.

2. Madde: Aile; karı, koca ve varsa çocuklardan oluşur.

3. Madde: Ailenin Hedefleri

- 3.1. Eşlerin namus, iffet ve ırzının korunması,
- 3.2. Neslin sağlık, sosyal ve psikolojik açılardan gözetilmesi, korunması,
- 3.3. İnsan neslinin devamlılığının sağlanması,
- 3.4. Huzur, psikolojik istikrar, sevgi ve merhametin temini,
- 3.5. Güvenli ve istikrarlı bir toplumun oluşturulması,
- 3.6. Bir aileye mensup olma ihtiyacının yerine getirilmesidir.

İkinci Fasıl: Aile Unsuru ve Görevleri

4. Madde: Ailenin Dayandığı Temel Unsurlar

- 4.1. Hak ve sorumluluk ekseninde, eşler arasında adalet, insaf ve ihsanı esas tutan eşdeğerlik,
- 4.2. Yaratılış, insan onuru, toplumsal, hukuki ve mali sorumluluklar konusunda eşitlik,
- 4.3. Rıza ve istişare.

5. Madde: Ailenin Görevleri

- 5.1. Fikri, sosyal, ekonomik ve siyasi cihetlerde kapsamlı kalkınmaya katkı sağlamak,
- 5.2. Gerek altsoy gerekse üstsoydan aile fertlerinin maddi ve manevi bakımlarını temin etmek,
- 5.3. Aile fertlerine huzurlu ve sağlıklı bir ortam sağlamak,
- 5.4. Aile fertlerinin akli, bedensel, psikolojik ve duygusal yeteneklerini, meşru eğitim, öğretim ve eğlence ile geliştirmek.

Üçüncü Fasıl: Çocuk ve Ailedeki Hakları

6. Madde: Çocuğun Tanımı

Çocukluk cenin döneminden, buluş dönemine kadar olan dönemi kapsar.

7. Madde: Çocuğun Ailedeki Hakları

- 7.1. Cenin oluşumundan itibaren yaşam ve varlığına yönelik hiçbir şekilde zarar ve saldırı görmeme hakkı,
- 7.2. Yasal anne-babaya evlatlık bağıyla bağlanma ve dini, kültürel ve toplumsal bir kimliğe sahip olma hakkı,
- 7.3. Kendisinin veya annenin sağlığına zarar vermediği takdirde emzirilme hakkı,
- 7.4. Eşler birbirinden ayrılrsa bile, maddi manevi tüm bakımını kapsayacak şekilde yetiştirilme hakkı,
- 7.5. Eşler birbirinden ayrılrsa bile, beslenme, giyinme, barınma, eğitim, ilaç ve eğlence masraflarını örf ve adet ölçülerinde kapsayan nafaka hakkı,
- 7.6. Rüştünü tamamlayana kadar kendisine ve malına velisi tarafından icra edilmesi gereken velayet hakkı,
- 7.7. Maddi ve manevi saldırı çeşitlerinin tümüne; ezcümle, bedensel istismar, yasadışı çalıştırma, cinsel saldırı, insan ticareti ve zorla sürgüne karşı korunma hakkı,
- 7.8. Sağlam inanç ve ahlaki değerlerle yetişme hakkı,

7.9. Ruhsal denge, vatanseverlik ve ortak insani yardımlaşma ve adil barış değerlerine dayalı eğitim hakkı,

7.10. Kişilik gelişimi, beden ve ruh sağlığı noktasında yetiştirilme hakkı,

7.11. İffetli olma, sapkın davranışlardan kaçınma, evlilik dışı cinsel ilişkiler ve tehlikeleri hakkında bilinçli olarak yetiştirilme hakkı.

Dördüncü Fasıl: Geniş Aile

8. Madde: Geniş Aile

8.1. Geniş aile diğer akrabalar ve kan bağı olan bireylerden oluşur.

8.2. Geniş aile şu esaslara dayanır.

- 8.2.1. Akrabalar arasında ilişkiyi koruyarak onlara ihsan, muhabbet ve merhamet etme,
- 8.2.2. Özellikle ihtiyaç sahibi olan yaşlılara toplumsal dayanışma çerçevesinde maddi manevi bakım sağlama ve kendilerini ihmal etmeme,
- 8.2.3. Özel bakıma ihtiyaç duyanlara onurlu bir yaşam ortamı sağlama,
- 8.2.4. Akrabalar arası ilişkiyi düzeltme,
- 8.2.5. Akrabalara, özellikle de kan bağı olanlara ihsanda bulunma, anlaşmazlık durumunda aralarını bulma, iyi ve kötü günlerinde onların yanında bulunma.

Beşinci Fasıl: Aile düzeni

9. Madde: Evlilik kadın ve erkek arasında dini temelli bir anlaşma olup, aile kurmanın tek yoludur.

10. Madde: Evlilik akdi, kadın ve erkek arasında özgür seçim, karşılıklı ihsan ve saygıya dayanır.

11. Madde: Evlilik akdi, eşlerin ehliyetini ve sorumluluk alma gücünü şart koşar.

12. Madde: Evlilik akdinde, eşlerce yerine getirilmesi gereken karşılıklı hukuk ve yükümlülükler vardır.

13. Madde: Koca imkânı nisbetinde ailesinin masrafını karşılamakla yükümlüdür. Varlıklı kadın eşin aile bütçesine katkı sağlaması ise kendi ihsanıdır.

14. Madde: Aile, karı kocanın ortak sorumluluğuyla yürütülen sosyal bir kurumdur. Koca, istişare, karşılıklı rıza, adalet, sağduyu, sevgi ve iyi geçinme noktasında esas sorumluluk sahibidir.

15. Madde: Ailede işlerin yürütülmesi, rollerde denge ve birbirini tamamlamaya dayanır.

16. Madde: Aile içinde hukuk ve görevler, tarafların fitri özellikleri gözönünde tutularak eşdeğerlik ekseninde, karşılıklı saygı içinde, eşler arasında herhangi bir aşağılama ve tahkir olmadan paylaşılır.

17. Madde: Çocuklar anne babalarına karşı iyilik, güzel muamele ve ihsanda bulunmalıdır.

18. Madde: Aile fertleri arasında her türlü zulüm, despotizm ve birbirine zarar verme yasaktır.

19. Madde: Evlilik akdi, bir hukuk garantisi olarak belgelendirilmesi gereken bir anlaşmadır.

Altıncı Fasıl: Evlilik İlişkisinin Bitirilmesi

20. Madde: Evlilik ilişkisinde esas olan, devamlılık niyetini korumaktır. Boşanma yoluna ancak bu ilişkiyi devam ettirmenin artık mümkün olmadığı durumlarda, tüm yollar ve çözüm merhaleleri denendikten sonra gidilir.

21. Madde: Taraflar boşanacaksa bu meşru ve güzel bir surette olmalıdır.

22. Madde: Evlilik ilişkisi sürdürülemediği takdirde erkek eş, iyilikle boşama hakkına sahiptir. Kadın eşin de boşanmayı veya ayrılmayı isteme hakkı vardır.

23. Madde: Eşler arasında anlaşmazlık ve ihtilaf olduğunda boşanma gerçekleşmeden önce, tarafların ailelerinden iki hakem aralarını düzeltme ve anlaşmayı sağlamak üzere müdahale eder.

24. Madde: Boşanma gerçekleştiğinde icra edilen boşanma şekline göre, boşanmanın doğurduğu sonuçların yerine getirilmesine riayet edilir ve aile fertlerinin üzerlerine düşen haklar korunur.

Yedinci Fasıl: Devletin ve STK'ların Aileyi Korumadaki Görevi

25. Madde: Devletin Sorumluluğu

25.1. Aile düzenine yönelik anayasal ve hukuki koruma sağlamak,

25.2. Aile problemlerinin çözümüne toplumsal kuruluşları dâhil etmek,

25.3. Boşanma ve vefat hallerinde kadını ve çocukları ortada kalmaktan koruyacak tedbirleri sağlamak,

25.4. Çocukların eğitimi noktasında icabeden hertürlü maslahatı gözeterek, maddi-manevi ihtiyaçlarını karşılamak,

25.5. İstikrar ve devamlılığı temin edecek düzgün aile kültürünü aile saadetini gerçekleştirecek şekilde yaymak,

25.6. Evlilik hazırlığı içinde olanların ailede sorumluluk alma noktasında eğitilmeleri konusunda STK'ları aktifleştirmek, Aile Danışma Merkezleri ve arabuluculuk kuruluşları kurmak,

25.7. Evlilik yollarını kolaylaştırmak ve teşvik etmektir.

Sekizinci Fasıl: Miras, Vasiyet ve İddet

26. Madde: Miras; adalet, tekamül ve sorumluluk esaslarına dayanır.

27. Madde: Ölen kişinin malı hak sahiplerine dağıtılır. Herhangi bir varisi miras ve tasarruf hakkından yoksun bırakmak doğru değildir.

28. Madde: Vasiyet etmek bir iyilik yapma usulüdür. Geçerli hükümler çerçevesinde yerine getirilmelidir.

29. Madde: Boşanan veya eşi ölen kadın, nesebinin ve psikolojisinin korunması için iddet müddetini beklemek zorundadır.

Tevfik Allah'tandır.